

Pitanja i odgovori o COVID-19, trudnoći, porođaju i dojenju



Preuzeto od Svjetske zdravstvene organizacije

1. Jesu li trudnice pod većim rizikom od infekcije COVID-19?

U toku su istraživanja uticaja infekcije COVID-19 na trudnice. Podaci su ograničeni, ali trenutno nema dokaza da su trudnice izloženije zarazi od drugih ljudi.

Međutim, zbog promjena u njihovom tijelu i imunološkom sistemu, znamo da neke respiratorne infekcije mogu loše utjecati na zdravlje trudnica. Zbog toga je važno da poduzmu mjere zaštite od infekcije COVID-19, te da eventualne simptome jave svom doktoru (temperaturu, kašalj ili otežano disanje).

SZO će ove informacije i savjete nastaviti usklađivati sa novim informacijama kako budu dostupni novi dokazi.

2. Trudna sam. Kako se mogu zaštititi od infekcije COVID-19?

Trudnice trebaju poduzimati iste mjere opreza da izbjegnu infekciju COVID-19 kao i druge osobe. Možete se zaštititi na sljedeći način:

- često perite ruke sapunom i vodom ili koristite jednokratne maramice na alkoholnoj bazi.
- održavajte razdaljinu kod kontakta s drugim osobama i izbjegavajte gužvu.
- izbjegavajte dodirivanje očiju, nosa i usta.
- praktikujte higijenu disanja. Kad kašljete i kišete, prekrijte usta i nos maramicom ili savijenim laktom, maramicu odmah bacite u kantu koja se može zatvoriti poklopcem, i operite ruke ili obrišite maramicom na alkoholnoj bazi.

Ako imate temperaturu, kašalj i otežano disanje, što prije potražite liječničku pomoć. Nazovite prije odlaska u zdravstvenu ustanovu i slijedite upute lokalne zdravstvene ustanove.

Trudnice i porodilje - uključujući i one zaražene COVID-19 trebaju obaviti redovne kontrolne preglede.

3. Trebaju li se trudnice testirati na COVID-19?

Protokoli za testiranja i podobnost osoba za testiranje variraju ovisno o mjestu u kojem živite. Međutim, preporuke SZO su da trudnice sa simptomima COVID-19 trebaju imati prednost za testiranje. Ako su zaražene COVID-19 moguće je da će im trebati specijalistička njega.

4. Može li se COVID-19 prenijeti sa žene na nerođeno dijete ili novorođenče?

Još uvijek ne znamo može li trudnica koja je zaražena COVID-19 prenijeti virus na plod ili bebu tokom trudnoće ili porođaja. Do danas, virus nije pronađen u uzorcima amnionske tečnosti ili majčinog mlijeka.

5. Koja bi zaštita trebala biti dostupna tokom trudnoće i porođaja?

Sve trudnice, uključujući one kod kojih je potvrđena infek-

cija ili se sumnja na COVID-19, imaju pravo na visokokvalitetnu zdravstvenu zaštitu, prije, za vrijeme i nakon porođaja. To uključuje antenatalnu zaštitu, postnatalnu zaštitu, zdravstvenu zaštitu novorođenčeta i zaštitu mentalnog zdravlja.

Sigurno i pozitivno iskustvo porođaja uključuje:

- tretiranje s poštovanjem i dostojanstvom;
- pratnja na porodu, po ličnom izboru porodilje;
- jasna komunikacija sa zdravstvenim osobljem;
- odgovarajuće strategije za ublažavanja bola;
- mobilnost tokom poroda kad je to moguće i položaj rađanja po izboru porodilje.

Ako se sumnja ili potvrdi da porodilja ima infekciju COVID-19, zdravstveni radnici moraju poduzeti odgovarajuće mjere opreza kako bi umanjili rizik od infekcije za sebe i druge, uključujući upotrebu odgovarajuće zaštitne odjeće.

6. Moraju li trudnice s potvrđenim ili sumnjama na infekciju COVID-19 roditi carskim rezom?

Ne. Prema SZO, carski rez se treba provoditi samo ako je to medicinski opravdano.

Način porođaja treba biti prilagođen svakoj trudnici i zasnovan na akušerskim indikacijama i želji porodilje.

7. Mogu li žene zaražene sa COVID-19 dojiti?

Da. Žene sa COVID-19 mogu dojiti ako žele. Trebaju:

- provoditi higijenu disanja tokom dojenja i ako je moguće nositi masku;
- prati ruke prije i nakon dodirivanja bebe;
- redovno čistiti i dezinficirati površine koje diraju.

8. Mogu li dodirnuti i držati svoje novorođenče ako imam COVID-19?

Da. Bliski kontakt i rano, isključivo dojenje pomažu bebi da napreduje. Trebate imati podršku da bi ste mogli:

- dojiti na siguran način, uz održavanje higijene disanja;
- držati novorođenče u bliskom kontaktu „koža-na-kožu“ i
- dijeliti sobu sa svojom bebom

Perite ruke prije i nakon što dodirnete bebu i sve površine održavajte čistima.

9. Imam COVID-19 i ne osjećam se dobro da bih mogla dojiti svoju bebu. Šta mogu uraditi?

Ako se zbog infekcije COVID-19 ili drugih komplikacija osjećate previše loše da dojite svoju bebu, trebate dobiti podršku da na drugi sigurni način, koji je vama dostupan i prihvatljiv omogućite svojoj bebi majčino mlijeko. To može biti:

- izdavanje mlijeka;
- relaktaciju (poticanje veće proizvodnje mlijeka);
- davanje doniranog humanog mlijeka.